

WTOREK

9 lutego 2010
rocznik LXV • nr 16
cena 6 Kčtel.: 558 731 766
faks: 558740044
www.glosludu.cz
info@glosludu.czPismo wychodzi
we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

PUBLICYSTYKA na str. 8

W tych górach
zatrzymał się
czas

Kolejny Zjazd Gwiazdzisty już za nami

Zimę bez Zjazdu Gwiazdzistego trudno sobie wyobrazić. 39. edycję tej prestiżowej imprezy narciarskiej przygotowała i dopięła na ostatni guzik Polska Szkoła Podstawowa w Wędrynie. Wystartowali uczniowie polskich podstawówek od Łutyni Dolnej po Mosty koło Jabłonkowa. Gościnnie w imprezie wzięli też zawodnicy z zaprzyjaźnionej czeskiej szkoły w Wędrynie i partnerskiej z Golezowa.

W klasyfikacji medalowej najlepsza okazała się polska podstawówka z Jabłonkowa, podobnie zresztą jak w ubiegłym roku. Jabłonkowie wyprowadzili PSP w Bystrzycy oraz polską podstawówkę z Trzyńca I. Łatwo było zauważyć, że zwłaszcza szkoły z beskidzkich zakątków Zaolzia podchodzą do Zjazdu bardzo poważnie. Powiedzenie, że gorole z nartami już się rodzą, w przypadku Zjazdu Gwiazdzistego obowiązuje w stu procentach. „Dolańskie” szkoły w ostatnich kilku latach zrobiły jednak duże postępy. – Z Karwiny do Mostów to godzina drogi, czyli żadna tam odległość – powiedział nam Andrzej Bizoń, kierownik drużyny PSP Karwina. – Wiem, że sporo uczniów z naszej szkoły regularnie jeździ na nartach. Do Zjazdu można się więc dobrze przygotować, bez względu na to, czy mieszka się w górach czy też w dolinach. Dużym plusem i ułatwieniem jest też szeroki wybór nowoczesnego sprzętu w sklepach – dodał Bizoń, zastępca dyrektora karwińskiej placówki.

Zjazd Gwiazdzisty tradycyjnie obejmował dyscypliny alpejskie i

klasyczne. W alpejskiej części zawodów po raz kolejny postawiono na slalom gigant. – *To najlepsze rozwiązanie, bo stwarza równiejsze szanse dla dobrych i słabszych narciarzy* – przyznał Alojzy Martynek z klubu SKI Mosty, który w tym roku ponownie zatroszczył się o przygotowanie trasy na mosteckim stoku. – *Było w miarę łatwo* – przyznali zgodnie wszyscy młodzi zjazdowcy. O dziwo nie przeszkadzała nawet lekka mgła w pierwszym przejeździe, która teoretycznie mogła utrudnić orientację w górnych partiach trasy slalomowej. Także z tym młodzi narciarze uporali się bowiem znakomicie, a w drugiej serii slalomu znał głów uczestników wyjrzało nawet lutowe słońce. – *Czuliśmy się świetnie i najważniejsze, że zaraz na początku złapaliśmy właściwy rytm* – powtarzali niczym mantrę najlepsi zawodnicy na mecie slalomu giganta. Gładki przebieg miała także rywalizacja w biegach narciarskich, a dokładniej w sprincie, gdyż dla biegaczy przygotowany był jak zawsze krótki odcinek trasy. Atmosferę podkreślał w dodatku niezawodny Roman Wróbel w roli konferansjera zawodów.

Rodzinna atmosfera, kiedy bardziej liczy się sam udział, a mniej zdobywanie medali za wszelką cenę – tak postrzegają Zjazd Gwiazdzisty prawie wszyscy jego uczestnicy. – *Najbardziej denerwujemy się chyba my, rodzice* – przyznał Adam Michalski towarzyszący na stoku swojej córce. Luz i zabawa wyczuwalne były na każdym kroku. – *Zjazd jest imprezą pod każdym względem fenomenalną i to nie tylko na skalę zaolziańską* – powiedział nam Tadeusz Wantuła, wiceprezes Kongresu Polaków w RC. – *Widać na każdym kroku entuzjazm rodziców, którzy potrafią kibicować bez fana-*

Ceremonia otwarcia Zjazdu Gwiazdzistego była bardzo widowiskowa. Na zdjęciu członek zespołu Night Fire.

tyzmu, a to w zawodach sportowych wręcz unikatowe zjawisko.

W organizację tegorocznego Zjazdu Gwiazdzistego maksymalnie zaangażowani byli rodzice, członkowie Macierzy Szkolnej w Wędrynie. – *Postanowiliśmy koszt finansowy imprezy obniżyć poprzez wkład naszej pracy* – powiedziała „Głowski Ludu” Elżbieta Wania, dyrektor PSP w Wę-

drynie. – *W przygotowania włączyło się przeszło pięćdziesięciu rodziców oraz około czterdziestu uczniów Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie. Trudno uwierzyć, ale aż tak ogromna grupa ludzi musi się zatroszczyć o sprawny przebieg Zjazdu oraz o to, aby wszyscy mogli się tu poczuć dobrze.* JANUSZ BITMAR
Więcej na str. 4 i 5.

ZDARZYŁO SIĘ

Himalaje w Beskidach

Chcąc zobaczyć bazę himalajską nie zawsze trzeba jechać w najwyższe góry świata. W weekend stanęła w Szczyrku. Odbędzie się tam pierwsza edycja Festiwalu Górskiego Wondół Challenge. Jednym z najciekawszych wydarzeń były pokazy ratownictwa z użyciem śmigłowca. Narciarze jeżdżący w Beskidach na co dzień są zdani praktycznie na tradycyjne metody transportu poszkodowanych w doliny. Kiedyś śmigłowiec stacjonował w Szczyrku, dziś ratownicy GOPR są zdani na maszynę Lotniczego Pogotowia Ratunkowego, która obsługuje cały Śląsk i rzadko kiedy jest wolna. W wyjątkowych sytuacjach goprowcy korzystają z... prywatnych śmigłowców.

– *Dla nas są to dodatkowe koszty. Na szczęście właściciele i piloci tych maszyn to nasi przyjaciele. W bardzo trudnych sytuacjach, kiedy chodzi o życie ludzkie, zwracamy się do nich o pomoc* – powiedział Jerzy Siodłak, naczelnik Grupy Beskidzkiej GOPR. Dlatego jak dodał Jacek Dębicki, naczelnik GOPR, weekendowa impreza miała pokazać możliwości ratowników. Być może znajdą się po niej nowi sponsorzy. (wot)

Fot. TOMASZ WOLFF

reklama

OCIEPLANIE DOMÓW
WYKONUJE

firma
ADAMIEC
tel: 607 671 527
materiałami
MAMUTHERM®
www.mamutpro.cz

POGODA

wtorek

środa

dzień: -7 do -3°C
noc: -8 do -12°C
wiatr: 1-4 m/s

dzień: -6 do -2°C
noc: -6 do -11°C
wiatr: 2-5 m/s

9 771212 422027

1 0 0 1 6

GL-007

Po zapisach optymistycznie

W większości polskich szkół podstawowych zakończyły się już zapisy do pierwszych klas. Czy statystyki w tym roku też będą optymistyczne? W 25 polskich szkołach uczy się obecnie ponad 1600 dzieci.

– *Zapisy wypadły bardzo pomyślnie, mamy aż pięciu pierwszaków!* – cieszy się Dorota Koch, nauczycielka Polskiej Szkoły Podstawowej w Koszarzyskach, jednej z najmniejszych na Zaolziu. W tej chwili uczy się tam dziewięć polskich dzieci, w tym trójka pierwszaków. – *Od kilku lat utrzymuje się tendencja wzrostowa, wygląda na to, że w przyszłym roku też przyjdzie około pięciu uczniów. Bywały takie lata, kiedy była na przykład tylko dwójka pierwszoklasistów, zdarzyło się nawet, że w ogóle nikt się nie zapisał do 1. klasy* – wyjaśnia.

Radość panuje też w małej szkole w Olbrachcicach. W tej chwili uczy się tam siedmioro dzieci, w tym czwórka pierwszaków. Na nowy rok zapisano siedmioro uczniów. Podobnie jest w wielu innych szkołach: niejedna placówka

we wrześniu przywita więcej pierwszaków niż przed rokiem. Bystrzyca będzie miała 14 nowych uczniów (w tym roku jest 10 pierwszoklasistów), Bukowiec – 7 zamiast 5. W Milikowie będą mieć we wrześniu siódmkę pierwszaków, podczas gdy w zeszłym roku rodzice zapisali tam tylko dwójkę dzieci. Oczywiście są też szkoły, w któ-

Fot. MAREK SANTARIUS

Od września w polskiej podstawówce w Koszarzyskach powinno uczyć się pięciu pierwszaków.

rych dzieci będzie mniej, ale ogólnie statystyki nie wyglądają źle.

Przypomnijmy, że zapisy trwają od 19 stycznia. Dzieci przychodzą z rodzicami do szkoły, najczęściej dostają do wykonania kilka zadań – muszą rozpoznawać kolory oraz kształty, narysować obrazek, powiedzieć wierszyk czy zaśpiewać piosenkę. Większość dzieci ze wszystkim radzi sobie dobrze, niektóre dostają odroczenie obowiązku szkolnego. – *Staramy się w jakiejś zabawnej formie zorientować się, co dzieci potrafią, a z czym mają problemy, przygotowujemy proste zadania, jak poznawanie kolorów, trzymanie ołówka* – mówi dyrektor PSP w Gnojniku, Tadeusz Grycz. Na zapisy do 1. klasy przyszło tam 11 dzieci, o cztery więcej niż w zeszłym roku. Nauczyciele z Gnojnika w przyszłość patrzą z optymizmem: wygląda na to, że w kolejnych latach liczba dzieci będzie się utrzymywać. Już teraz w sąsiednim polskim przedszkolu dyrekcja załatwiła podwyższenie limitu dzieci, a i tak miejsc jest mniej niż chętnych. (ep)

KRÓTKO

Nowe nabytki policji

KARWINA (ep) – Policjanci z Karwiny w poniedziałek „ochrztili” dwa nowe pojazdy. Do dyspozycji mają teraz dodatkowo samochód terenowy mitsubishi flander oraz volkswagena transportera.

Samochód terenowy przyda się do poruszania się po mniej dostępnych miejscach, ale wykorzystywany może być także w czasie powodzi czy silnych opadów śniegu. Volkswagen służyć będzie natomiast przy współpracy jednostek policyjnych, strażackich i pogotowia ratunkowego.

Synagoga czeka na remont

CZESKI CIESZYN (ep) – Budynek dawnej synagogi przy ul. Bożka czekają kolejne prace remontowe. W należącym do Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego obiekcie w ubiegłym roku wymieniono okna, teraz w planie są kolejne naprawy. Wybudowany w 1928 roku obiekt służy teraz m.in. na imprezy Miejsowego Koła PZKO Czeski Cieszyn-Centrum, spotkania Klubu Młodych i próby zespołu „Olza”.

– *Będziemy remontować dach, bo już przecieka, chcemy też ocieplić strych. To tylko najpilniejsze potrzeby, budynek wymaga dalszych remontów* – wyjaśnia prezes Zarządu Głównego, Jan Ryłko. – *W kolejnych latach będziemy się starali przeprowadzać następne inwestycje, w zależności od pieniędzy.* ZG remonty sfinansuje z dotacji oraz ze środków własnych.

Zakrapiali wieprza śliwownicą

BUKOWIEC (dc) – Przetwory z wieprza – krupnioki, salceson i inne przysmaki – zwabiły w niedzielę tłumy na gminne świnio-bicie. Hasłem przewodnim było „W niedzielę się dóna nie warzi, obiód się warzi na gminie”. By wszyscy mogli najeść się do syta, trzeba było poświęcić dziesięć wieprzów. Atrakcyjny był również konkurs na najlepszą śliwownicę.

W kategorii osób prywatnych zwyciężył Václav Bojko, w kategorii gmin – Wędrynia. Zmierzyła się z Nydkiem, Gródkiem, Piosieczną, Hyrczawą, Bukowcem, Bystrzycą i Jabłonkowem. Impreza miała wymiar nie tylko kulinarny, ale też kulturalny. Uczestnicy chętnie posłuchali popularnej kapeli „Blaf”.

Szybko po nowe prawo jazdy

REGION (dc) – Tysiące kierowców muszą pamiętać, by w tym roku załatwić w urzędzie miasta lub gminy o poszerzonych kompetencjach nowe prawo jazdy. 31 grudnia skończy się okres ważności dokumentów wydanych w latach 1994-2000. Urzędy obawiają się natłoku petentów pod koniec roku, dlatego starają się nakłonić kierowców, by już teraz przyszli po nowe prawa jazdy. Urząd Miejski w Czeskim Cieszynie wyliczył, że obowiązek wymiany dokumentów obejmuje blisko 3 tys. osób z Cz. Cieszyna i Kocobędza. Wymiana jest bezpłatna. Po nowe prawo jazdy należy przyjść z dowodem osobistym, fotografią o wymiarach 3,5 x 4,5 cm i starym prawem jazdy.

Wykłady i ćwiczenia będą w internecie

Akademia Handlowa w Czeskim Cieszynie chce zrewolucjonizować metody nauczania. Uczniowie kształcący się zarówno w trybie dziennym, jak i zaocznym będą mogli korzystać z materiałów do poszczególnych przedmiotów, zamieszczonych na stronie internetowej.

– *Materiały opracowane metodą e-learningu będą się składały z części wykładowej, ćwiczeń i testów. Uczeń będzie mógł zgłosić się na stronę, przestudiować wykład, sprawdzić swoje wiadomości* – wyjaśnia dyrektor placówki, Krystyna Bonček. E-learning to nauczanie z wykorzystaniem technik komputerowych i internetu. Ma być uzupełnieniem tradycyjnych metod, a w przypadku studiów zaocznych lub różnego rodzaju kursów częściowo może zastąpić fizyczną obecność uczniów na zajęciach w szkole.

Uczniowie Akademii Handlowej wiele czasu spędzają w klasopracowniach komputerowych. W przyszłości będą mogli przygotowywać się do lekcji, korzystając z materiałów opracowanych formą e-learningu.

Akademia Handlowa nie musi się troszczyć o finanse potrzebne do realizacji projektu. Jego gwarantem jest Wydział Ekonomiczny Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie. Projekt „eLearning do szkół” ma być dofinansowany z funduszy europejskich.

Placówka w Czeskim Cieszynie jest jednym z dwóch partnerów ostrawskiej uczelni (drugim jest Gimnazjum przy ul. Matiční w Ostrawie). Dwunastu pedagogów AH rozpoczęło właśnie na Wydziale Ekonomicznym cykl szkoleń. Nauczyciele przeszkoleni w zakresie tworzenia materiałów edukacyjnych formą e-learningu będą następnie zaznajamiali z tematem swych kolegów. W drugiej fazie projektu szkoła otrzyma nowe wyposażenie – serwer i oprogramowanie. – *Kiedy to wszystko będzie gotowe, możemy stać się ośrodkiem szkoleniowym dla innych szkół średnich i podstawowych w okolicy* – dodała dyrektorka. (dc)

Buzek reaguje na Białoruś Planują seminaria

Jerzy Buzek, przewodniczący Parlamentu Europejskiego, z niepokojem patrzy na ostatnie wydarzenia na Białorusi. Pochodzący ze Śmiłowic polityk skomentował wyrok sądu w Grodnie, który na 25 tysięcy dolarów grzywny skazał spółkę Polonika za prowadzenie nielegalnej zbiórki charytatywnej.

– *Wysokość grzywny oznacza faktycznie jej likwidację. Za nieprzypadkowy uważam fakt, że dyrektorem spółki jest Andżelika Borys, szefowa nieuznawanego przez władze w Mińsku Związku Polaków na Białorusi. Nie do zaakceptowania jest sytuacja, w której na Białorusi zapadają wyroki bez wysłuchania świadków obrony* – skomentował szef PE.

Buzek zaprotestował także przeciwko za-

trzymaniu przez białorską milicję dziennikarza Bielsat TV. Wezwał władze Białorusi do respektowania praw dziennikarzy, ostrzegając, że jest to warunek „sine qua non” dalszej współpracy państw Unii Europejskiej z Białorusią. Dziennikarz Iwan Szulha został skazany na 10 dni aresztu. Rzekomo miał uderzyć milicjanta i odebrać mu odznakę.

Bielsat TV to telewizja finansowana przez polski rząd. Jednym z jej zadań jest przełamanie monopolu informacyjnego mediów związanych z prezydentem Łukaszenką. Na Białorusi mieszka około 400 tysięcy Polaków. Głównym skupiskiem jest obwód grodzieński, w którym żyje blisko 300 tysięcy naszych rodaków.

(wot)

Na pocztę z bronią w ręku Ogrzewają ekologicznie

Policja aresztowała w piątek 46-letniego mężczyznę, który na pocztę nie chodził wysłać listy, ale chciał ją okraść. Na sumieniu ma dziewięć napadów z bronią w ręku – wszystkich dokonał w urzędach pocztowych w naszym regionie. – *3 czerwca 2009 roku na pocztę w Sobieszowicach przyszedł dziwny klient. Miał czapkę zasłaniającą czoło i część twarzy oraz postawiony wysoko kołnierz* – opisuje pierwszy napad rzecznik policji we Frýdku-Místku, Ivan Žurovec. – *Podszedł do okienka i dał urzędnicze kartkę, na której było napisane, że jest uzbrojony i chce dostać pieniądze. Wyciągnął pistolet i wycelował w kobietę. Wystraszona urzędniczka dała mu 29 tys. koron. Złodziej próbował szczęścia także na pocztach w Ropicy, Trzanowicach, Czeskim Cieszynie i kilku innych miejscowościach w okolicy, nie we wszystkich udało mu się jednak dostać pieniądze. Funkcjonariusze policji zaczęli pilnować wybrane urzędy pocztowe. Prześtepca wpadł 3 lutego na pocztę w Błędowicach Górnych. Kiedy podszedł do okienka i wyciągnął pistolet, zatrzymali go funkcjonariusze. – Mężczyzna przyznał się do wszystkich dziewięciu napadów. W piątek trafił do aresztu, grozi mu 10 lat więzienia* – wyjaśnił Ivan Žurovec. (ep)

Władze Karwiny postanowiły nadal wspierać ogrzewanie ekologiczne. Od 1994 roku miasto przydziela dotacje na zmianę ogrzewania ciepłem oraz podgrzewania wody na ekologiczne. O pieniądze mogą się ubiegać właściciele domów jednorodzinnych. Na ostatnim w zeszłym roku posiedzeniu Rady Miasta uchwalono przyznanie funduszy siedmiu osobom. Dotacje o łącznej sumie ponad 90 tys. koron zostaną wypłacone z Funduszu Środowiska Naturalnego.

Właściciel lub współwłaściciel domu musi się zobowiązać,

że po otrzymaniu dotacji od miasta i przebudowie systemu ogrzewania nie będzie używał nieekologicznych paliw stałych. – *Niestety w ostatnim czasie zdarza się, że ludzie zwracają nam dotację, kiedy przy kontroli okaże się, że nie ogrzewali ekologicznie. Warunkiem uzyskania dotacji jest możliwość przeprowadzenia przez magistrat kontroli. Ludzie, zwracając pieniądze, mówią, że chcieli zaoszczędzić. W ten sposób cała akcja mija się z celem* – zauważyła rzeczniczka karwińskiego Urzędu Miasta, Šárka Swiderová. (ep)

Kanalizacyjny zastrzyk

Zarząd Miasta wydzielił z tegorocznego budżetu 700 tys. koron na pomoc finansową dla tych mieszkańców Jabłonkowa, którzy zdecydowali się podłączyć do nowej sieci kanalizacyjnej. Ta jest budowana w ramach projektu Rewitalizacja Olzy, który realizuje osiem gmin położonych na czeskim brzegu Olzy. Założyły w tym celu spółkę pod nazwą Śląski Związek Gospodarki Wodnej.

– *Te 700 tysięcy koron rozdzielimy wśród jabłonkowan, którzy zdecydowali się na budowę podłączeń do nowej kanalizacji* – mówi wiceburmistrz Stanisław Jakus. – *Pokryjemy przede wszystkim koszty opracowania projektów budowlanych takich przedsięwzięć. Każdy z mieszkańców, który wystąpi o tę miejską dotację, będzie musiał podpisać z miastem umowę, że nie wycofa się później z tego projektu.*

Władze miasta rozważają jeszcze pomysł jednego z radnych, by po wybudowaniu podłączeń do sieci kanalizacyjnej pokryć z budżetu miasta przynajmniej część kosztów ich realizacji. – *Mieszkańcy, którzy podłączą się do kanalizacji, jeśli nie zarobili, to przynajmniej zaoszczędziliby na tym interesie* – dodaje Jakus.

Dodajmy, że projekt Rewitalizacja Olzy zrodził się w pierwszej po-

łowie dekady. Jego celem jest poprawa stanu środowiska naturalnego po obu stronach rzeki i dotyczy on budowy i uzupełnienia sieci wodno-kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków. Po czeskiej stronie Olzy projekt pilotuje Śląski Związek Gospodarki Wodnej założony przez osiem dużych gmin – Mosty koło Jabłonkowa, Jabłonków, Nawsie, Bystrzycę, Wędrynię, Trzyniec, Cz. Cieszyn i Cierlicko. (kor)

Zabawę czas... skończyć

Pochowają ją przed północą. W kondukcje pogrzebowym pójdą wdowa, płaczki, księża. Tak będzie wyglądać pogrzeb... basy w Karwinie-Raju. To znak, że kończy się karnawał, czyli mięsopest, jak na Śląsku Cieszyńskim nazywa się okres od Trzech Króli do Środy Popielcowej. Członkowie Miejsowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Raju bal ostatkowy z pochowaniem basy zorganizują tradycyjnie w ostatni weekend przed Środą Popielcową. W tym roku dzień ten wypadnie na 17 lutego.

– Ostatnie trzy dni przed Środą Popielcową to ostatki. Na Górnym Śląsku, w okolicach Raciborza czy Rybnika, w czasie ostatków chodziłi tzw. Niedźwiedźnicy. U nas organizowano za to w karczmach tzw. gazdowski muzyki – zabawy gospodarzy, których głównym punktem było „skkanie na urodzaj” – wyjaśnia folklorysta, prof. Karol Daniel Kadłubiec. Jak dodaje, kiedyś na Śląsku Cieszyńskim nie było zwyczaju chowania basy. – Ten zwyczaj przyszedł do nas kilkadziesiąt lat temu, jest to wpływ morawski. Do Moraw i Czech pochowanie basy przywędrowało natomiast z Niemiec – tłumaczy. Podobny zwyczaj istniał na Kujawach, gdzie w czasie ostatków odbywało się pochowanie grajka.

A dlaczego urządza się pogrzeb akurat kontrabas? Nie tylko dlatego, że symbolizuje czas zabaw i hulankę. – Kontrabas jest sednem muzyki, bo wybija rytm. Po jego pochowaniu muzyka miała milczeć aż do

poniedziałku wielkanocnego – dodaje prof. Kadłubiec.

Członkowie rajskiego PZKO symboliczny pogrzeb tego instrumentu urządzą od lat. W tym ro-

W rajskim Domu PZKO nad „przystrojoną” basetką w smutku pogrążona wdowa i zawodzące płaczki.

ku na tradycyjnym balu spotkają się w sobotę 13 lutego. Po kolacji, tańcach i loterii, w czasie której można wygrać tort w kształcie basy, do sali wkroczy przystrojony instrument – bohater wieczoru, a wraz z nim księża, wdowa, lamentujące płaczki i „kopidół”.

– Pochówek urządzamy na wesoło, zawsze ze śpiewem. Na pogrzeb basetkę niosą dwie osoby, za nimi podąża wdowa i płaczki. Instrument kładzie się na dwóch krzesłach, a nad „grobem” przemawia ksiądz. Wdowa i kościelny zbierają datki na koszty pogrzebu, a ofiarodawcy otrzymują w zamian... kieliszek wód-

Nad grobem przemawia ksiądz – Antoni Tomanek, któremu w obrzędzie towarzyszy kościelny – Stanisław Wawrzczek.

ki – opowiada Tadeusz Owczarzy, członek MK PZKO w Raju. Oczywiście na stołach pojawiają się pączki. Na balu w Domu PZKO bawi się co roku około 80 osób, impreza ma swoich stałych bywalców, oprócz karwiniaków co roku przyjeżdża tam na przykład grupa z Ostrawy.

Tego samego dnia bal ostatkowy z pogrzebem basy obędzie się też w Stonawie. – Na naszym balu pochowanie basy urządzą o północy członkowie Klubu Młodych. Na pogrzebie jest ksiądz, ministranci, ko-

rowód płaczek. Basę chowamy do „grobu” pod scenę – mówi prezes stonawskiego koła PZKO, Wiesław Orszulik.

Weekend przed Środą Popielcową to teoretycznie ostatnia szansa na zabawę przed rozpoczęciem Wielkiego Postu. Na balach ostatkowych tańczyć się wtedy będzie na przykład w Wędrzynie czy Milikowie. W praktyce jednak na Zaolziu organizuje się bale jeszcze w pierwszych tygodniach po zakończeniu karnawału. (ep)

POWSTAJE PIERWSZY ALBUM O KORONCE KONIAKOWSKIEJ

Heklowanie w genach

Koronka koniakowska, produkt znany od Beskidów po Bałtyk, a także w wielu miejscach na świecie, doczeka się pierwszego profesjonalnego albumu. Zostanie wydany za pieniądze Unii Europejskiej.

– Do tej pory wydawaliśmy co najwyżej broszury i foldery, wiedza o koronkach była więc fragmentaryczna – mówi Elżbieta Legierska-Niewiadomska, dyrektorka Gminnego Ośrodka Kultury w Istebnej, który wyda album w ramach projektu „Promocja góralskiej twórczości na trójstyku polsko-czesko-słowackim”.

Kolorowe wydawnictwo będzie zawierało nie tylko opis historii koronki, ale także bardzo dużo zdjęć. Nie zabraknie fotografii przedstawiających koronczarki czy poszczególne wzory. Redakcja albumu spoczywa na barkach Małgorzaty Kiereś, dyrektorki Muzeum Beskidzkiego w Wiśle, znającej folklor Beskidu Śląskiego jak mało kto.

– Nareszcie koronka, która istnieje bardzo długo – jedni mówią, że już 200 lat, ale nie jest to prawda, bo ma około 100 „roków” – doczeka się swojego albumu – cieszy się dyrektorka istebniańskiego GOK-u.

Chociaż historia koronki koniakowskiej zaczyna się pod koniec XIX wieku, największy rozkwit przypadł na lata po zakończeniu II wojny światowej. Koronczarki rozpoczęły współpracę ze spółdzielniami, które sprzedawały wyroby na cały świat. Asortyment jest bardzo bogaty – kołnierzyki, sukienki czy serwetki. Ostatni raz bardzo głośno zrobiło się o koronce, kiedy część kobiet zaczęła heklować stringi. Żeby się przekonać, jak dziś popular-

Heklowanie jest w Koniakowie bardzo popularne.

na jest koronka, wystarczy wpisać to słowo w każdej z wyszukiwarek internetowych. Po chwili wyskakuja nam strony koronczarek, które swoje wyroby oferują także za pośrednictwem sieci. Ile kobiet dziś hekluje?

– Trudno powiedzieć – odpowiada Elżbieta Legierska-Niewiadom-

ska. – W każdej chatupie baba hekluje. Koronczarek zrzeszonych, opłacających składki, jest może 400. Dziś jest trochę gorzej, niż kilkadziesiąt lat temu. Moje pokolenie, osób w wieku 40-50 lat było trochę lepiej przygotowane do heklowania, niż współczesne. Ale i tak heklowanie jest przekazywane w genach. (wot)

Jura Gajdzica będzie miał swoją izbę

Izba Pamięci Jury Gajdzicy zostanie uroczystie otwarta za tydzień. Impreza organizowana przez Henrykę i Jerzego Szarzców oraz Stowarzyszenie Miłośników Cisownicy w 170. rocznicę śmierci Gajdzicy zainauguruje cykl całorocznych imprez poświęconych jednemu z najsławniejszych śląskich „piśmiorzy” (autorów chłopskich „zapisników”, czyli pamiętników). W dalszym programie – 26 czerwca w Izbie Regionalnej „U Brzeziny” w Cisownicy odbędzie się Zjazd Rodziny Gajdziców, pod koniec września świętować będziemy 50-lecie nadania Szkole Podstawowej imienia Jury Gajdzicy, a 5 grudnia przyjdzie czas na promocję publikacji o autorze pamiętników.

Jura Gajdzica urodził się 19 grudnia 1777 roku w Cisownicy. W domu nauczył się czytać, uczył się kilka lat w jednoklasowej szkole ewangelickiej w Ustroniu. Chociaż wywodzi się z rodziny chłopskiej, dał się poznać jako właściciel wyjątkowej biblioteki ze starodrukami (liczyła 60 tomów), pisał także pamiętniki, które do dziś są źródłem cennej wiedzy socjologicznej i historycznej o Śląsku Cieszyńskim. Chęć dowiedzieć się czegoś o autorze można także sięgnąć do prozy Zofii Kossak. Pisała o nim w opowiadaniu „Nieporozumienie”, tom „Bursztyny”.

Początek imprezy we wtorek 16 lutego o godz. 14.30 w Cisownicy-Pasiekach. O Jurze Gajdzicy będzie mówić m.in. prof. Daniel Kadłubiec – „Modelowanie świata w pamiętniku Jury Gajdzicy”. Z programem artystycznym wystąpią miejscowe zespoły „Beskuryje” oraz „Przocielki”. Uroczystości towarzyszyć będą wystawy w Izbie Pamięci oraz strażnicy OSP w Cisownicy. (wot)

W każdą sobotę bal

Dla zespołów tanecznych PZKO sezon karnawałowy to bardzo pracowity okres. Tancerze objeżdżają z programem imprezy na całym Zaolziu. Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie” do końca karnawału zaliczy 13 występów. Nowy program składa się z tanga, quickstepu i tańców kowbojskich. – Wyjątkowy był występ na „Babskim Balu” w Domu PZKO w Błędowicach, gdzie atmosfera była od początku fantastyczna, a ludzie wspaniali – mówi kierowniczka zespołu, Barbara Mračna.

Nowy program balowy wystawia również Zespół Regionalny „Błędowanie” razem z dziecięcym zespołem „Mali Błędowanie”. W sumie zaliczą osiem występów, kil-

ka z nich mają jeszcze przed sobą. – Można nas będzie zobaczyć na balach ostatkowych w Stonawie i Błędowicach oraz na błędowickim Balu Młodzieżowym – wylicza kierowniczka zespołu, Dagmar Owczarzy. Program składa się z trzech części, najbardziej atrakcyjny jest „Bal Wampirów”, do którego zespół zakupił nowe, barokowe stroje.

Ponad 10 występów balowych będą mieli na swym koncie „Śmiłowianie”, którzy w swym programie postawili na tańce klasyczne i latynoamerykańskie. – Najbardziej pracowity weekend mamy przed sobą – w piątek czekają nas trzy bale, a w sobotę czwarty – śmieje się tancerka Agata Kowalczyk. (dc)

Medalowe żniwa dla Jabłonkowa

Zjazd Gwiazdzisty zwał w tym roku do Mostów koło Jabłonkowa 477 młodych zawodników z polskich podstawówek na Zaolziu. 174 narciarzy wystartowało w biegach, 303 w slalomie gigantycznym. Najwięcej złotych medali – osiem – wywalczyła po raz kolejny ekipa PSP im Henryka Sienkiewicza z Jabłonkowa. Barw „dolańskich” placówek najlepiej bronili narciarze z PSP Czeski Cieszyn, którzy w klasyfikacji ogólnej uplasowali się na czwartym miejscu. (jb)

Płonie znicz igrzysk.

Chwila skupienia przed oficjalnym rozpoczęciem zawodów.

Tomasz Kantor z Bystrzycy zajął w slalomie drugie miejsce w kategorii klas 6-7.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Na trasie biegowej Marek Fajkus z Czeskiego Cieszyna.

Michał Szażowski z Jabłonkowa był najlepszy w slalomie.

Na podium medalistki slalomu w kategorii 8-9. Od lewej: Joanna Gaura, Daniela Ćmiel oraz Urszula Pustówka.

Szarpany hokej dla Pilzna

O₂ EKSTRALIGA

Do 100 punktów powiększył się dorobek lidera O₂ ekstraligi hokeja na lodzie, zespołu HC Pilzno. Hokeiści z miasta Pilsnera Urquella wygrali także na lodzie Trzyńca, strzelając w Werk Arenie decydujące bramki dopiero w końcówce meczu. – *Obejrzeliśmy wyrównaną walkę, uważam nawet, że w trzeciej tercji byliśmy lepszym zespołem. Zadecydowała słaba skuteczność w ataku, zwłaszcza podczas stałych fragmentów gry* – powiedział po meczu trener Trzyńca, Břetislav Kopřiva. Stalownicy przed dzisiejszą 50. kolejką plasują się na piątej pozycji w tabeli. Wtorkowy mecz trzyńczanie zaliczą na wyjeździe z Litwinowem. Będzie to zarazem ostatni ekstraligowy akcent przed startem Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Vancouver. Ekstraliga powróci do głosu dopiero na początku marca.

TRZYNIEC PILZNO 1:3

Tercje: 0:1, 1:0, 0:2. Bramki i asysty: 27. Pospíšil (Martynek, Seman) – 13. Pitule (Heřman, Stránský), 51. Bomersback (Vampola, Benda), 57. Hanzlík (Stránský, Vlasák). Sędziowali: Fraňo, Hribík – Pešek, Jelínek. Widzów: 3496. Trzyńcie: Hamerlík – Cartelli, Kania, Malec, Seman, Plátil, Zib, Lojek, Andersons – Hampl, Tomas, Polák – Pospíšil, Bonk, Martynek – Růžicka, Peterek, Květoň – Orsava, Ostrřížek, Mičulka.

Doświadczony trzyńciecki napastnik Radek Bonk (na pierwszym planie) trafił w niedzielę do 2. formacji, obok Tomáša Pospíšila i Roslislava Martynka. Ten atak należał do najlepszych w meczu.

Gospodarze przystępowali do meczu z liderem tabeli w osłabionym składzie. Zabrakło m.in. napastnika Jiřego Polanskiego, a więc trenerzy zmuszeni byli lekko improwizować. Pilzno nie pokazało w Werk Arenie wielkiego hokeja, ale to samo można powiedzieć w stosunku do Trzyńca. Dominowały defensywy i szarpana gra z minimum okazji strzeleckich. Podopieczni trenerów Břetislava Kopřivy i Pavla Marka od drugiej tercji przejęli inicjatywę w meczu, efektem przewagi gospodarzy była wyrównująca bramka z kija Tomáša Pospíšila. Słabo zagrali jed-

nak Stalownicy w przewagach liczebnych, w których lider tabeli był najbardziej podatny na błędy. Kluczowa dla losów spotkania była 54. minuta, kiedy to gospodarze przy stanie 1:2 nie wykorzystali dwuminutowej przewagi 5 na 3. Jak strzela się gole, pokazał trzyńcieckim hokeistom w 57. minucie Hanzlík, który z kontry przesądził o zwycięstwie faworyta.

Tabela O ₂ ekstraligi				
1. Pilzno	49	100	153:122	
2. Zlin	49	93	150:120	
3. Pardubice	49	90	169:127	
4. Witkowiec	49	83	152:128	

5. Trzyńcie	49	81	147:136
6. Sparta	49	78	147:128
7. Slavia	49	68	136:145
8. Liberec	49	67	133:144
9. Cz. Budziej.	49	67	120:142
10. Litwinów	49	67	145:179
11. Ml. Bolesław	49	62	133:140
12. K. Wary	49	62	127:143
13. K. Brno	49	57	116:147
14. Kladno	49	54	122:149

II LIGA FRYDEK-MISTEK ORŁOWA 3:2

Tercje: 1:1, 1:0, 1:1. Bramki i asysty: 7. Slavík (Gottwald, Mocek), 25. Slovák (Pavlas), 52. Slovák (Kolařík, Štochl) – 15. Samiec (Stránský, Potočný), 55. Prokop (Potočný). Orłowa: Unzeitig – Mintěl, Najdek, Kraft, Říčka, Valchař, Potočný, Rozum, Hegegy, Vydra, Stránský, Studený, Samiec, Golab, Galgonek, Kotásek, Prokop, Štefanka, Urbánek. Orłowianie przegrali drugi mecz z rzędu, co gorsza na lodzie ostatniego zespołu tabeli. Podopieczni trenera Petra Česlíka przegrywali już 1:3, płomyk nadziei wykresał dla Orłów w 55. minucie Prokop, zdobywając kontaktowego gola. Z frontalnego ataku na bramkę gospodarzy były jednak nici, bo Orły kluczową fazę meczu dogrywały w osłabieniu.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 80, 2. Przerów 80, 3. Hodonin 79, 4. Orłowa 71 pkt.

JANUSZ BITTMAR

Ocknęli się za późno

EKSTR. P. RĘCZNYCH

Nie tak wyobrażali sobie pojedynek z Hranicami piłkarze ręczni Banika Karwina. Mistrz RC przegrał na własnym parkiecie 27:31, po bardzo słabej grze głównie w pierwszych 30 minutach meczu. Na pięć kolejek przed playoffs sytuacja Banika daleka jest od ideału i niewykluczone, że karwiniacy nie zdążą się przebić do pierwszej czwórki tabeli. A to oznacza gorszą pozycję wyjściową w pucharowej fazie sezonu.

– *Wszystkie atrybuty były tym razem po stronie rywala* – powiedział nam trener Karwiny, Jozef Hanták, wyraźnie

rozczarowany postawą swej drużyny. – *Zabrakło nam waleczności, cwaniactwa w ofensywie, zespół grał stereotypowo. Jutro Baník zmierzy się na wyjeździe z siódmym w tabeli Jičínem. Znów w roli faworyta, ale przy tak chimerycznej formie mistrza RC warto się przygotować na kolejny zawałowy pojedynek.*

KARWINA HRANICE 27:31 (12:16)

Karwina: Mrkva, Lefan – Hanisch, Vančo 3, Heinz, Chudoba 3, Faith 3, Hanták 1, Šulc 2, Kružík 5, Mrózek 1, Petrovský 7/1, Ivanov, Łyżwa 2.

W barwach przyjezdnych prezentuje się kilku byłych zawodników Banika Karwina. I to właśnie wychowankowie karwińskiego klubu w dużym stopniu przyczynili się do zwycięstwa Hranic. Znakomity mecz zaliczyli Bednařík, Brůna i Tůma, hranické trio po prostu nie miało litości dla swoich byłych kolegów z drużyny. W pierwszej połowie w karwińskiej bramce wyraźnie męczył się Tomáš Mrkva, zmiennik Jakub Lefan pokazał się w drugiej odsłonie w dużo korzystniejszym świetle.

Lokaty: 1. Dukla 30, 2. Zubrzy 27, 3. Pilzno 27, 4. Hranice 25, 5. Karwina 22 pkt.

(jb)

Uwaga, uczestnicy Zimowych Igrzysk Polonijnych

Jak już podawaliśmy w sobotnim numerze gazety, ze względu na nowe informacje, które napłynęły ze Wspólnoty Polskiej (oddział Kraków), prosimy wszystkich zainteresowanych udziałem w igrzyskach o przybycie (koniecznie) na spotkanie zaplanowane na jutro w sali konferencyjnej Kongresu Polaków w Czeskim Cieszynie (ul. Komeńskiego 4). Spotkanie rozpoczyna się o godz. 16.00. Prosimy o udział w jutrzejszym spotkaniu i zabranie ze sobą 250 PLN lub 1700 koron. W cenie 250 PLN jest zakwaterowanie, wyżywienie oraz opłata startowa. Młodzież do lat 18 (we wszystkich konkurencjach) jest zwolniona z opłaty startowej w wysokości 70 PLN. Zwracamy uwagę na to, że zjazdowców do lat 18 obowiązują kaski ochronne.

PTTS „Beskid Śląski”

BIEGI

Dziewczyny – kat. 1: 1. Anna Grycz (Trzyńcie I) 1:24,50, 2. Anna Mencner (Trzyńcie I) 1:30,80, 3. Nela Ciešlar (Milików) 1:45,70; kat. 2-3: 1. Izabela Waćławek (Bukowiec) 59,20, 2. Teresa Kantor (Milików) 59,50, 3. Jolanta Byrtus (Trzyńcie I) 1:00,80; kat. 4-5: 1. Anna Wróblewska (Mosty k. J.) 1:28,30, 2. Tereza Hóta (Milików) 1:42,10, 3. Julia Kawulok (Nawsie) 1:52,00; kat. 6-7: 1. Ewa Szotkowska (Jabłonków) 1:14,30, 2. Aneta Hamrozi (Jabłonków) 1:18,10, 3. Karolina Teofil (Jabłonków) 1:36,50; kat. 8-9: 1. Natalia Kluz (Jabłonków) 1:19,00, 2. Tereza Teofil (Jabłonków) 1:18,00, 3. Anna Onderek (Jabłonków) 1:31,30.

Chłopcy – kat. 1: 1. Filip Jančík (Gródek) 1:17,0, 2. Sebastian Chybidziura (Mosty k. J.) 1:18,60, 3. Marek Křišica (Mosty k. J.) 1:19,60; kat. 2-3: 1. Radek Suszka (Jabłonków) 55,50, 2. Marek Szolony (Bukowiec) 58,70, 3. Grzegorz Molin (Czeski Cieszyn) 1:00,10; kat. 4-5: 1. Dawid Martynek (Mosty k. J.) 1:26,90, 2. Adam Patola (Bukowiec) 1:31,00, 3. Bogdan Krężelok (Trzyńcie I) 1:47,40, kat. 6-7: 1. Dawid Bieleśz (Bystrzyca) 1:16,30, 2. Filip Zogata (Jabłonków) 1:12,40, 3. Marek Grycz (Trzyńcie I) 1:25,10; kat. 8-9: 1. Tomasz Byrtus (Jabłonków) 1:17,90, 2. Roman Ondraszek (Wędrzynia) 1:21,10, 3. Filip Heczko (Bystrzyca) 1:22,30.

SLALOM GIGANT

Dziewczyny – kat. 1: 1. Agata Valčíková (Trzyńcie VI) 36,51, 2. Zuzana Ciešlar (Trzyńcie I) 37,71, 3. Natalia Zielina (Hawierzów-Błędowice) 37,73; kat. 2-3: 1. Agata Staszowska (Milików) 39,84, 2. Gabriela Kobielsz

Wyniki 39. Zjazdu Gwiazdzistego

(Jabłonków) 45,27, 3. Dominika Lipa (Czeski Cieszyn) 48,70; kat. 4-5: 1. Barbara Gaura (Czeski Cieszyn) 43,44, 2. Teresa Mikula (Sucha Górna) 47,68, 3. Alicja Folwarczna (Czeski Cieszyn) 48,29; kat. 6-7: 1. Sabina Krajčířik (Jabłonków) 50,54, 2. Janina Byrtus (Trzyńcie I) 51,22, 3. Krystyna Turoň (Bystrzyca) 51,84; kat. 8-9: 1. Daniela Čmiel (Jabłonków) 51,82, 2. Joanna Gaura (Czeski Cieszyn) 53,19, 3. Urszula Pustówka (Czeski Cieszyn) 53,27.

Chłopcy – kat. 1: 1. Adrian Skupieñ (Jabłonków) 32,37, 2. Jakub Łysek (Wędrzynia) 33,13, 3. Adam Hajduk (Gródek) 34,45; kat. 2-3: 1. Mateusz Čmiel (Trzyńcie I) 44,13, 2. Šimon Nieslaník (Jabłonków) 44,52, 3. Daniel Krajčířik (Milików) 47,20; kat. 4-5: 1. Wojciech Kantor (Bystrzyca) 38,90, 2. Vitek Nieslaník (Jabłonków) 41,02, 3. Jakub Chodura (Trzy-

ńcie I) 43,20; kat. 6-7: 1. Adam Martynek (Bystrzyca) 45,92, 2. Tomasz Kantor (Bystrzyca) 48,56, 3. Tadeusz Łakota (Wędrzynia) 49,49; kat. 8-9: 1. Michał Staszowski (Jabłonków) 42,86, 2. Jakub Zogata (Jabłonków) 44,64, 3. Dominik Bojko (Bystrzyca) 47,39.

KLASYFIKACJA MEDALOWA

1. Jabłonków (8 złotych-7 srebrnych-2 brązowe medale), 2. Bystrzyca (3-1-3), 3. Trzyńcie I (2-3-4), 4. Mosty koło Jabłonkowa (2-1-1), 5. Milików (1-2-2), 6. Bukowiec (1-2-0), 7. Czeski Cieszyn (1-1-4), 8. Gródek (1-0-1), 9. Trzyńcie VI (1-0-0), 10. Wędrzynia (0-2-1), 11. Sucha Górna (0-1-0), 12. Nawsie (0-0-1), 13. Błędowice (0-0-1), 14. Karwina, 15. Oldrzychowice, 16. Cierlicko, 17. Olbrachcice, 18. Gnojnik, 19. Lutynia Dolna, 20. Koszarzyska, 21. Ropica, 22. Łomna Dolna.

KLASYFIKACJA OGÓLNA

1. Jabłonków, 2. Bystrzyca, 3. Trzyńcie I, 4. Czeski Cieszyn, 5. Wędrzynia, 6. Milików, 7. Bukowiec, 8. Mosty k. Jabłonkowa, 9. Sucha Górna, 10-11. Karwina i Gródek, 12. Trzyńcie VI, 13. Błędowice, 14. Oldrzychowice, 15. Na-

wsie, 16. Łomna Dolna, 17. Gnojnik, 18. Cierlicko, 19. Olbrachcice, 20. Lutynia Dolna, 21-22. Ropica i Koszarzyska.

(jb)

Adam Martynek przyjmuje gratulacje od Ewy Farnej, byłej uczennicy wędrzyńskiej PSP.

WTOREK 9 LUTEGO

TVP 1

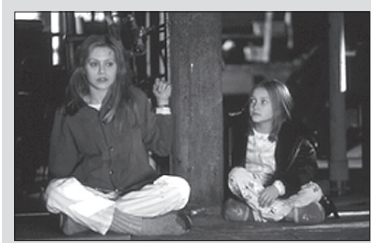
6.00 Kawa czy herbata? **8.05** Kwadrans po ósmej **8.25** Kawa czy herbata? **8.45** Miła Aureli kpiarz **9.00** Jedynkowe przedszkole **9.30** Rodzina Rabatków **10.00** Powrót do przeszłości **10.30** Szkoła złamanych serc **11.50** ZUS dla ciebie **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Wójt roku 2009 **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Faceci do wzięcia (s.) **14.00** Eurowizja 2010 **14.05** Najgorszy tydzień **14.25** Errata do biografii - Artur Międzyrzeczki **15.00** Wiadomości **15.13** Bonanza (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.05** Plebania (s.) **18.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.05** Gwiazdy Pedro's Cup **20.25** Zakładniczeki (film USA) **22.05** Budząc zmarłych **23.05** Bronisław Wildstein przedstawia **23.45** Obietnica (film hiszp.) **1.30** Kojak (s.).

TVP 2

6.45 Szpital ewangelicki - enklawa współczucia **7.05** Harry i Hendersonowie (s.) **7.35** Pomocnik świętego Mikołaja **7.55** Barwy szczęścia (s.) **8.30** Pytanie na śniadanie **10.55** M.A.S.H. (s.) **11.30** Świat według Bindi (s.) **12.00** Gwiazdy tańczą na lodzie **14.00** Córki McLeoda (s.) **14.55** Święta wojna **15.35** Kabaretowy Klub Dwójki **16.25** Pejzaż z Europą w tle **16.35** M jak miłość (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Stawka większa niż życie **19.05** Gilotyna (teleturniej) **19.35** Kocham kino **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.45** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.45** Panorama **23.25** Noce Harlemu (film USA) **1.30** Kraina szczęścia (film kopr.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.17** Info poranek **7.45** Aktualności **8.45** Schlesien Journal **9.21** Info poranek **9.44** Info traffic **10.10** Biznes otwarcie dnia **10.50** Gość poranka **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.50** Relacje **17.00** C.U.D. zdrowia **17.10** TV Katowice **17.30** Aktualności **18.20** Raport z akcji **18.30** Bliżej natury **18.50** Twój wybór **19.00** Wokół nas **19.15** Relacje **19.25** TV Katowice zaprasza

NIKOMU ANI SŁOWA
Thriller, 140 minut, USA/Australia 2001
Polsat, wtorek 9. 2., godz. 20.00
Reżyseria: Gary Fleder
Występują: Michael Douglas, Sean Bean, Brittany Murphy, Skye McCole Bartusiak, Guy Torry, Jennifer Esposito, Shawn Doyle
Szanowany psychiatra, doktor Nathan Conrad, zostaje poproszony przez kolegę po fachu o rozmowę z trudną pacjentką, Elizabeth Burrows. Dziewczyna cierpi od dziesięciu lat na poważne problemy nerwowe. Conrad stwierdza, że tak naprawdę wcale nie jest chora, lecz z jakichś powodów udaje, by pozostać w zakładach zamkniętych. Doktor nie zdaje sobie sprawy, że wkrótce to właśnie od niej będzie zależał los jego bliskich, a w szczególności 8-letniej córeczki Jessie. Elizabeth wie coś, co bardzo interesuje pewną grupę przestępców.

Z KSIĘŻYCA SPADLEŚ?

Komedia, 135 minut, USA 2000
Polsat, środa 10. 2., godz. 20.30
Reżyseria: Mike Nichols
Występują: Garry Shandling, Annette Bening, John Goodman, Greg Kinnear, Ben Kingsley, Judy Greer, Danny Zorn

Miliony lat świetlnych od Ziemi znajduje się planeta, której mieszkańcami są wyłącznie mężczyźni. Pozbawieni uczuć i rozmnażający się przez klonowanie kosmici chcą zawładnąć wszechświatem. W tym celu ich agent przybywa na Ziemię i wciela się w postać bankowca Harolda Andersona. Jego misją jest znalezienie partnerki i pozostawienie po sobie potomka. Harold poznaje Susan. Jednak na drodze do realizacji jego zadania staje jej mąż, Perry. Harold odkrywa też, że jego budowa fizjologiczna uniemożliwia mu współżycie seksualne z Ziemianką.

19.35 Plusminus **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **23.46** Szykowany na króla - książę Karol po sześćdziesiątce **0.44** Minęła 20-ta **1.27** Telekurier bliżej ciebie.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Fortuna Wiedzy (teleturniej) **8.00** Zasady gry (s.) **9.05** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Szpital na perypetiach (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Zasady gry (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Stan wyjątkowy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.35** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.05** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Nikomu ani słowa (film kopr.) **22.20** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **0.15** Ślepe naboje (film bryt.) **2.00** Zagadkowa Noc.

TVC 1

5.59 Dzień dobry **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Historia Robina Hooda i jego drużyny (film USA) **10.20** Pr. muzyczny **11.10** Pr. rozrywkowy **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Potyczki Amy (s.) **15.00** Klocki **15.15** Aeronauta Kráčmera (pr. dla młodzieży) **15.30** Nauka jest zabawna **15.55** Pr. dyskusyjny **16.15** Śpiewanki **16.20** Sąsiedzi (s. anim.) **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Dom - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Katastrofy lotnicze (cykl dok.) **20.55** Ścisłe tajne morderstwa **21.10** Wszystko party (talk-show) **22.00** Dzień D **22.50** Pancho Villa we własnej osobie (film USA) **0.35** Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion **0.40** Seks w wielkim mieście (s.) **1.05** Córki McLeoda (s.) **1.50** Czy mnie zechcecie? **2.05** Wełtawa w obrazach.

TVC 2

6.00 Tom, najlepszy przyjaciel (s. anim.) **6.20** Pszczółka Maja (s. anim.) **6.45** Tajemnice Toma Wizarda **7.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **7.20** Angielski dla najmłodszych **7.30** Kradzież **7.45** Matyáš Kosik (dok.) **8.10** Szlakiem... **8.30** Panorama **9.10** Ko-

smopolis (mag.) **9.40** Mity i fakty historii (cykl dok.) **10.30** Wiadomość od J. Petráńka **10.50** 168 godzin (mag.) **11.15** Piękno europejskich wybrzeży **11.35** AZ-kwiz **12.00** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Boisko 7 (pr. dla dzieci) **14.50** Europejska instrukcja obsługi **15.10** Wełtawa w obrazach (cykl dok.) **15.30** Cudowny świat (cykl dok.) **16.00** Velasquez (dok.) **16.55** Wyznania plastyków (cykl dok.) **17.20** Filmowa szkoła Ondřeja Kepki **17.35** Związki partnerskie, czyli podręcznik przeżycia (pr. cykl.) **18.00** Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) **18.30** Babel (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Game Page (mag.) **19.30** Dzienniczek lektur **19.45** Świat książek **20.00** Apartament w Hotelu Plaza (film USA) **21.55** Granice w psychosomatyce (dok.) **22.25** Rekwiem za 116 wiosek (dok.) **23.05** Q (mag.) **23.35** Ryszard III (film br.) **1.20** In Treatment (s.) **1.45** Film o filmie **1.55** Retro (mag.) **2.20** Tajemnica martwych mężczyzn (dok.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Stefanie (s.) **9.30** Jack i Sarah (film br.-fr.) **11.30** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.45** Lenssen i spółka (s.) **12.10** Detektyw Monk (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **13.55** Poszukiwani (s.) **14.50** Krok za krokiem (s.) **15.15** Smallville (s.) **16.05** Wzór (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **22.10** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.) **23.05** 6-ty dzień (film USA) **1.10** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **2.15** Poradnik domowy.

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) **6.40** Siostry (s.) **7.20** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.45** M.A.S.H. (s.) **8.20** Frasier (s.) **8.50** Prawo i porządek (s.) **9.50** Policja Hamburg (s.) **10.45** To morderstwo, napisała (s.) **11.40** Sprawy z Bostonu (s.) **12.40** M.A.S.H. (s.) **13.15** Pomoc domowa (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Medium (s.) **15.45** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.50** Fakty B. Tacheci **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **20.00** Morderstwa w Midsomer (s.) **22.10** Powrót do życia (s.) **23.05** Ochrona świadków (s.) **0.00** Rewir Wolffa (s.) **1.00** Zadzwoń do jasnowidza **2.45** Sennik.

ŚRODA 10 LUTEGO

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.05** Kwadrans po ósmej **8.25** Kawa czy herbata? **8.45** Koszmarny Karolek **9.00** Wirtul@ndia - Po drugiej stronie świata **9.30** Rodzina Rabatków **10.00** Powrót do przyszłości **10.30** Szkoła złamanych serc **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Wójt roku 2009 **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Faceci do wzięcia (s.) **14.00** Eurowizja 2010 **14.05** Najgorszy tydzień (film USA) **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.13** Bonanza (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.05** Plebania (s.) **18.35** Jaka to melodia? (zeleturniej) **19.05** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Bananowy doktor (film USA) **21.20** Dziecko ze śmietnika (film bryt.) **23.00** Misja specjalna **23.40** Zielona trawa **0.40** Pręgi.

TVP 2

6.40 Znaki czasu **7.05** Harry i Hendersonowie (s.) **7.30** Pomocnik świętego Mikołaja **7.50** Barwy szczę-

ścia (s.) **8.30** Pytanie na śniadanie **10.50** Dzieciaki górą (teleturniej) **11.30** Świat według Bindi (s.) **12.05** Gwiazdy tańczą na lodzie **14.05** Córki McLeoda (s.) **14.55** Święta wojna **15.35** Zagadkowa blondynka **16.25** Pejzaż z Europą w tle **16.35** M jak miłość (s.) **17.30** Program lokalny **18.00** Stawka większa niż życie **19.05** Halowy mityng Pedro's Cup w Bydgoszczy **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** C.K. Dezerterzy (film kopr.) **22.15** Po prostu miłość **22.45** Panorama **23.25** Bionic Woman - Agentka przyszłości (film USA) **0.20** Czy można zamknąć Guantanamo? **1.30** Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info **6.17** Info poranek **7.23** Info traffic **7.45** Aktualności **8.45** Tygodnik regionalny **9.00** Serwis info **9.13** Gość poranka **10.10** Biznes otwarcie dnia **10.50** Gość poranka **11.15** Info świat **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **16.00** Rozmowa dnia **16.50** Kronika miejska - Dąbrowa Górnicza **17.00** Muzyczny mix **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności **18.20** Tygodnik regionalny **18.30** Ludzie i sprawy **19.00** To brzmi... **19.15** Motokibic.tv **19.35** Plusminus **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier bliżej ciebie **23.45** Plomień pod śniegiem **0.50** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Fortuna Wiedzy (teleturniej) **8.00** Zasady gry (s.) **9.05** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Szpital na perypetiach (s.) **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Zasady gry (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Stan wyjątkowy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.35** Malanowski i Partnerzy (s.) **17.05** Świat według Kiepskich (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **19.30** Samo życie **20.00** Świat według Kiepskich (s.) **20.30** Z księżycą spadłeś? (film USA) **22.45** Mężowie i żona (film USA) **1.20** Zagadkowa Noc.

TVC 1

5.59 Dzień dobry **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Drugi oddech (s.) **10.05** Złoty Słowik 1983 (koncert) **10.35** Długi czas pożegnania (film czes.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Potyczki Amy (s.) **15.05** Spartaczone życie (pr. cykl.) **15.20** Nie gasić! Palę się! (pr. cykl.) **15.45** Wizyta w zoo **15.50** Straszna historia (s. anim.) **16.15** To mój punkt widzenia (s.) **16.30** Zacza-

MĘŻOWIE I ŻONA

Komedia, 155 minut, USA 1996
Polsat, środa 10. 2., godz. 22.45
Reżyseria: Harold Ramis
Występują: Michael Keaton, Andie MacDowell, Ann Cusack, Katie Schlossberg, Harris Yulin, Richard Masur, Eugene Levy
Doug Kinney mieszka w Kalifornii, ma intratną posadę w świetnie prosperującej firmie budowlanej. Jest zabezpieczony finansowo, ma dwoje wspaniałych dzieciaków, a jego żoną jest atrakcyjna i ambitna Laura, której nie wystarcza jednak rola bogatej gospodyni domowej. By żona mogła kontynuować karierę zawodową, Kinney podejmuje ryzykowną, jak się okazuje, decyzję – daje się skłoniwać.

rowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.30** Pod pokrywką (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** List do Ciebie **21.00** Życia niezwykajne - Otakar Brousek (cykl dok.) **21.55** Taggart: Czas ucieka (film br.) **23.05** Losowanie Sportki i Szansy **23.10** Połepienie (film czes.) **0.50** Losowanie Szczęśliwej 10 **0.55** Seks w wielkim mieście (s.) **1.20** Córki McLeoda (s.) **2.05** Ścisłe tajne morderstwa **2.20** Dzień D.

TVC 2

6.00 Tom, najlepszy przyjaciel (s. anim.) **6.20** Pszczółka Maja (s. anim.) **6.45** Sąsiedzi (s. anim.) **7.00** Dom - to sztuka (mag.) **7.30** Sztuka chrześcijańska na Morawach **7.50** Wyznania plastyków (cykl dok.) **8.20** Piękno europejskich wybrzeży **8.30** Panorama **9.10** Babel (mag.) **9.35** Domy miłośników sztuki z profesorem P. Zatloukałem (cykl dok.) **9.50** Velasquez (dok.) **10.50** Cudowny świat (cykl dok.) **11.20** Spostrzeżenia z zagranicy **11.35** AZ-kwiz **12.00** Chłopaki w akcji (mag.) **12.25** Czarne owce (pr. publ.) **12.40** Reporterzy TVC **13.20** Kwiz dla dzieci **13.45** Tajemnice Toma Wizarda **14.00** Nauka jest zabawna (mag.) **14.25** Pr. dyskusyjny **14.40** Trochę inne średniowiecze, czyli Jak kręcono Rycerzy **15.00** Czy mnie zechcecie? **15.15** Samoloty myśliwskie w walce (cykl dok.) **16.05** Kierowcy zawodowcy (s. dok.) **16.20** Podziemia Czech (cykl dok.) **16.45** Tajemnicza mowa pieniędzy (pr. cykl.) **17.05** Diagnoza **17.25** Port (mag.) **17.50** Dołącz do nas (pr. ekol.) **18.05** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **18.30** Szukam pracy (mag.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Musicblok (mag.) **19.30** Kapusta (j. ros.) **20.00** Ten nasz czeski charakter **20.30** Wojna i pokój (film kopr.) **22.15** Śladami Gandiego (dok.) **23.10** Oszuści (film USA) **0.50** Teatr żyje! **1.15** Q (mag.) **1.45** Oscar Peterson (koncert) **2.35** Podziemia Czech.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Stefanie (s.) **9.30** Historia Hollis Woods (film USA) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.25** Lenssen i spółka (s.) **12.10** Detektyw Monk (s.) **13.00** Strażnik Teksasu (s.) **13.55** Poszukiwani (s.) **14.45** Krok za krokiem (s.) **15.15** Smallville (s.) **16.05** Wzór (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Comeback (s.) **20.40** Dwóch i pół (s.) **21.10** Dr House (s.) **22.05** Frankenfish (film USA) **23.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.45** Pr. rozrywkowy **1.40** Pr. rozrywkowy **2.30** Tabu (talk-show).

PRIMA

6.20 Laboratorium Dextera (s. anim.) **6.40** Siostry (s.) **7.20** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.45** M.A.S.H. (s.) **8.20** Frasier (s.) **8.45** Prawo i porządek (s.) **9.45** Policja Hamburg (s.) **10.40** To morderstwo, napisała (s.) **11.40** Sprawy z Bostonu (s.) **12.40** M.A.S.H. (s.) **13.15** Pomoc domowa (s.) **13.45** Czarodziejki (s.) **14.45** Medium (s.) **15.45** Julie Lescaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.50** Fakty B. Tacheci **18.00** 5 kontra 5 **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **20.00** Zgadnij, kim jestem! (pr. roz.) **21.20** Top Star magazyn **22.25** Szminka w wielkim mieście (s.) **23.25** Kości (s.) **0.20** Rewir Wolffa (s.) **1.15** Zadzwoń do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dziś, 9 lutego 2010, obchodzi piękny jubileusz życiowy 70 lat

pani ANNA WRANIKOWA

z Cierlicka. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia i jeszcze wielu radosnych chwil w gronie swych najbliższych składają mąż Henio, córka Krystyna z mężem, wnuczki Danka i Renia z partnerami oraz prawnuki Tomaszek i Dawidek zasyłają całusa.

GL-033

WSPOMNIENIA

Dnia 20 grudnia 2009 minęła 105. rocznica urodzin, zaś 9 lutego 2010 mija 20. rocznica śmierci Kochanego

śp. JANA SUCHANKA

z Dolnego Cierlicka. Dnia 26 września minie 5. rocznica śmierci Jego Żony

śp. WŁADYSŁAWY SUCHANKOWEJ

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą synowie Erwin i Bronisław z rodzinami.

GL-097

Co W TEATRZE

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: Kopciuszek (9, godz. 19.00).

Co W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Artur i zemsta Maltazara (9, 10, godz. 15.30); Sherlock Holmes (9, 10, godz. 17.45); Parnassus (9, 10, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Paranormal Activity (9, 10, godz. 17.45); Sherlock Holmes (9, 10, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Kawasakihorūze (9, 10, godz. 17.30, 20.00).

Co NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co W TERENIE

HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 11. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

MILIKÓW-PASIEKI – MK PZKO i Macierz koszarzyńskiej szkoły zapraszają 13. 2. o godz. 19.00 na bal ostatkowy do Domu PZKO. W programie występ tancerzy z Bystrzycy, muzyka Jan Młynek.

PTTS „BŚ” – Zawiadamia, iż odjazd autobusu na wycieczkę Raztoka – Radhoszcz – Pustewny 13. 2. jest z Karwiny o godz. 7.15, z Cz. Cieszyńska o godz. 7.40.

CIESZYN – Stowarzyszenie Kobiet Kreatywnych zaprasza na imprezę „Moda i miłość”, poświęconą

Domu Narodowego. Jej życiorys będzie przedstawiony w formie pokazu multimedialnego. W przerwach pokaz mody współczesnej i biżuterii młodej projektantki z Cieszyńska Magdaleny Sordyl. Całość będzie połączona z wystawą projektów Niny Górniak.

KOŃSKA-PODLESIE – MK PZKO i Macierz Szkolna zapraszają na bal 13. 2. o godz. 19.00 do lokalu PZKO. Bilet wstępu z miejscówką w cenie 250 kc. Do tańca przygrywa Czesław Pomykacz.

ORŁOWA-PORĘBA – Zarząd MK PZKO zaprasza 12. 2. na bal walentynkowy o godz. 19.00 do Domu PZKO. Bilet wstępu 200 kc (kolacja, kawa, ciastko).

OFERTY

ODKUPIĘ jakiegokolwiek antyki, meble, instrumenty muzyczne, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakiegokolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwonić kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-060

WYSTAWY

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 7. 3. wystawa obrazów Štěpána Mleczko „Między niebem i ziemią”.

MIEJSKI DOM KULTURY, sala Mánesa: do 24. 2. wystawa „Karvinský salón”. Czynna: po, śr, pt: 9-15, wt, czw: 9-19.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyńskie,

Można odejść na zawsze, by stale być blisko.

Jan Twardowski

Dnia 10 lutego obchodziliby swoje 70. urodziny

śp. JÓZEF MIKA

11 kwietnia minie 3. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi.

GL-104

Dnia 10 lutego 2010 minie piąta smutna rocznica, kiedy nas opuścił

śp. inż. JÓZEF SZKOPEK

z Karwiny. Wspominają żona Irena i najbliżsi. RK-015

NEKROLOGI

Nieodżałowanej pamięci

śp. BOGUŁAWA SŁOWIÓCZKA

żegna ZG Macierzy Szkolnej w RC.

GL-106

znanej przedwojennej projektantce mody, Ninie Górniak z Sibicy, 12. 2. o godz. 17.00 do sali koncertowej

Praska 3/14: do 2. 5. wystawa „Zamek w Ropicy”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 14. 2. wystawa „Filip T.A.K. – Český ráj”.

▲ SALA WYSTAW w Karwinie; rynek Masaryka: do 31. 3. wystawy „Střípky z dějin Karviné” oraz „Slované aneb jak žili naši předkové”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958: do 28. 2. wystawa „Papierowe pieniądze”; wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Co ZA OLZĄ

GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 3. 3. wystawa Sławomira Rumiaka pt. „Haxenabkratzen Cinema”. Czynna codziennie w godz. 10-18.

Zbadają stan czytelnictwa

O tym, ile i co czytają dzieci z polskich szkół, przekonamy się już wkrótce. Na ten rok Biblioteka Regionalna Karwina oraz Uniwersytet Ostrawski zaplanowały realizację badań socjologicznych. W ramach Roku Języka Polskiego na Zaolziu zbadają, jaki jest stan polskiego czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

– *Przygotowujemy specjalny kwestionariusz, który trafi do oddziałów bibliotecznych posiadających polskie zbiory oraz do wytypowanych szkół z całego Zaolzia. Na podstawie wyników tych badań opracujemy materiały i wytyczne na następne lata dla szkół i bibliotek* – wyjaśnia dyrektor Biblioteki Regionalnej, Halina Molin. **(ep)**

Fotografie Marcina Kamińskiego w »Dziupli«

FOT. MAREK SANTARIUS

W ub. piątek w klubie „Dziupla” w Czeskim Cieszyńsku otwarto wystawę fotografii dokumentalnej Marcina Kamińskiego (na zdjęciu). Autor symbolicznie, w wyjątkowy sposób, opowiada o życiu prywatnym mieszkańców Domu Wspólnoty przy ul. Błogockiej w Cieszyńsku. Dom prowadzony jest przez Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”. (sam)

Pyszny konkurs

Karnawał powoli dobiega końca. Pojutrze przypada Tłusty Czwartek, w kalendarzu chrześcijańskim ostatni czwartek przed Wielkim Pościem. W Polsce to dzień, w którym wszyscy objadają się paczkami. Na Śląsku Cieszyńskim paczki zwane są kreplikami. O tradycji ich wypieku można przeczytać na stronie poświęconej gwarze cieszyńskiej (www.gwara.zafriko.pl): „Krepliki mają skórę brązową, chrupiącą i są posute cukrem pudrem. Krepliki są jak gómbka i mają kolor, jak słoma, a w postrzodku mogą być ciemne powidła, albo co inkszego. Krepliki są jak płaskocze, mają pińć, sześć cyntów na szyrokość i są wysokie na sztyry, pińć cyntów. Jak się kreplika spuczy, to się musi zajść odprynąć. Kreplik ma smak drożdżowej buchtty, je słodki, musi woniać tym, co je w postrzodku – powidłami, albo czym inkszym. Dzisiejszego czasu krepliki mogą być polote lukrym, mogą mieć w postrzodku pudung, dzym, albo co inkszego. Krepliki się smażyło na ostatki. Hań downij krepliki się piykło yny od śwynta, bo są dojść drogi. W chałupach na cieszyńskim, było kupa ludzi, a każdy chcioł coś dobrego do gymby wrazić. Tóż tych kreplików trzeja

było dojść kupa przirobić, coby do wszystkich stykło. Downij do postrzodka się coś dowoło, ale smażyło się też krepliki bez niczego. Brało się łyżkę, moczało w umasie a potym tómy łyżkóm wciepowało się ciasto do wrzawego fetu. Jak się usmażyło krepliki, to się jich posuło kapke cukrym pudrym”.

Chcąc skosztować kreplików trzeba wybrać się w najbliższy czwartek do Wisły. O godz. 11.30 w kolibie w Dolinie Białej Wiselki zostanie rozstrzygnięty Konkurs na Najlepsze Beskidzkie Krepliki (piąta edycja). Co najważniejsze, w programie przewidziano m.in. degustację. Jak powiedział nam Paweł Bragiel ze Stowarzyszenia Przyjaciół Miasta Wisły „Imko Wiselka”, które organizuje konkurs, warunkiem udziału w konkursie jest spełnienie kilku warunków. – *Krepliki muszą zostać wyrobione według tradycyjnej receptury, z dodatkiem spirytusu, trzeba je smażyć na smalcu. Nadzienie muszą stanowić powidła* – wyjaśnił. – *Z jednej strony chcemy podtrzymać tradycję, z drugiej zależy nam na promocji miasta w mediach.*

Według statystyk, w Tłusty Czwartek statystyczny Polak zjada 2,5 paczka. **(wot)**

Jak powstają wieczorynki?

Odpowiedź na pytanie zawarte w tytule daje wystawa, którą od ub. tygodnia można oglądać w Muzeum Huty Trzynieckiej i Miasta Trzyńca. Ekspozycja zaznajamia zwiedzających z technikami produkcji filmów animowanych dla dzieci i pokazuje popularne postacie czeskich wieczorynek – na przykład Pata i Mata czy Poćmelouda z bajki o Pszczelich Niedźwiadkach.

Ekspozycję przygotowano w Muzeum Dziecięcym w Brnie przy współpracy z Atelier Bonton w Zlinie i Telewizją Brno. Dzieci mogą nie tylko oglądać wystawę, ale również aktywnie uczestniczyć w procesie tworzenia wieczorynek. – *Wypróbować mogą animację ręczną i komputerową, część wystawy jest studio telewizyjne z kamerami i ekranami. Dzieci same mogą zagrać bajkę przed kamerami* – zachęca kierowniczka muzeum, Eva Zamarská.

Wystawę można zwiedzać do 25 kwietnia w dni powszednie (z wyjątkiem poniedziałków) w godz. 9.00-17.00 oraz w niedziele w godz. 13.00-17.00. W tym samym czasie w drugiej sali trwa wystawa o historii i współczesności popularnych klocków „Merkur”. **(dc)**

W tych górach zatrzymał się czas

Kilka dni temu wrócili z Etiopii dwaj polscy duchowni – ks. Mirosław Kazimierz, proboszcz parafii katolickiej w Olbrachcicach i Suchej Górnej, oraz ks. Kazimierz Buba z Bohuslavic koło Hulczyna. W Afryce odwiedzili misję w Warago, miejscowości położonej wysoko w górach.

Do regionu, gdzie ludzie mieszkają w lepiankach, bez prądu, jedzą placki z nasion trawy, a często brakuje im nawet wody, nie pojechali z pustymi rękami. Na ręce misjonarek (jest wśród nich polska zakonnica siostra Fabiola), przekazali dar w wysokości 17 tys. euro (ok. 440 tys. koron). Fundusze zebrali w swoich parafiach i okolicznych miejscowościach. Nie trzeba było nawet ogłaszać specjalnej kwesty. Ludzie wiedząc, że księża jadą na misję, z własnej inicjatywy przynosili pieniądze. To nie pierwszy raz, gdy Zaolzieanie pomogli misji w Etiopii. Dzięki poprzedniej kweście, która odbyła się w Olbrachcicach i Suchej Górnej, siostry mogły pokryć

nia są często bardziej dziurawe niż mój cedzak na makaron. Pełno tam szczurów, karaluchów, pcheł... Właśnie pchły najbardziej mi przeszkadzały, bo nieprzyjemnie gryzły. Mój rozmówca przyznaje, że początkowo miał opory wziąć na ręce dzieci, które były brudne, zasmarkane. Widział na przykład ośmiomiesięczną dziewczynkę, która od urodzenia ani razu nie była myta. Ale te dzieci same garnęły się do obcokrajowców, którzy byli dla nich prawdziwą atrakcją. Prócz misjonek nie widział jeszcze żadnego białego człowieka. Ksiądz mówi, że na drugi, trzeci dzień człowiek się przyzwyczaja i już mu nie przeszkadza, że przytulające się do niego dzieci są brudne i zapchłone.

Pytam, czy ludzie nie dbają o higienę z braku wody, czy z przyczyn kulturowych. – *Brak wody to w tym regionie duży problem* – wyjaśnia proboszcz. – *Ludzie często muszą ją przynosić z miejsc oddalonych o dwie godziny drogi, a to, co przyniosą w kanistrach, starczy ledwie na picie dla nich i dla bydła. Na mycie niewiele już zostaje. Największy problem z wodą był w Alem Tenie, gdzie znajduje się Dom Prowincjonalny misjonarek. Ta miejscowość leży w półpustynnym miejscu i brak wody połączony z tumanami*

Siostra Fabiola z etiopskim dzieckiem.

jest projekt zaopatrywania Alem Teny w wodę z odległego o jakieś 30 km jeziora.

Tu pomogą pieniądze z Zaolzia

Stacja misyjna w Warago to kompleks składający się z kościoła, szkoły, plebanii, w której mieszkają księża, a także z domu sióstr. Zakonnica z Filipin prowadzi szkołę, siostra Fabiola z drugą siostrą pracują w „klinice” – dlatego w cudzoziemiu, bo to raczej buda zaopatrzona w podstawowy sprzęt medyczny i proste laboratorium. Siostry realizują w całej okolicy program szczepień, leczą chorych. Lekarze są tylko w szpitalach. W szkole uczy się w trzech niedużych pomieszczeniach aż 300 dzieci.

Wykształcenie to dla wieśniaków istotna sprawa, jeden ze sposobów na wyrwanie się z biedy. Dlatego siostry starają się w miarę swych możliwości kształcić zdolną młodzież. – *Pieniądze, które tam zarwieźliśmy, chcielibyśmy wykorzystać na program kształcenia młodych, głównie dziewczyn, bo one są w o wiele trudniejszej sytuacji niż chłopcy* – mówi ks. Mirosław. – *Kobieta nic tam nie znaczy, nie ma w ogó-*

le głosu. Siostry starają się zdolne dziewczyny wysłać do szkół średnich w miastach. Misja opłaca ich wykształcenie, a one w zamian podpisują umowę, że po skończeniu nauki muszą wrócić i przynajmniej kil-

Dzieci chętnie pozowały do zdjęć, a białoskórzy goście byli dla nich nieladą atrakcją.

ka lat odpracować w swojej wiosce – najczęściej w szkole lub w „klinice”. Są dni, kiedy w przychodni zjawia się nawet 170 chorych, wtedy siostra wydaje tylko polecenia pomocnikom, bo sama nie dałaby rady wszystkiego robić.

Na kawie się nie wzbogacą

Bez dostępu do wiedzy, niewykształceni wieśniacy nie zmieniają swego losu. Zdani są na dochody z uprawy niezbyt urodzajnych pól, na których rosną głównie kawa, kukurydza i jęczmień. Gdy ksiądz opowiada o stosowanych „technologiach”, mam wrażenie, że cofam się w czasie o co najmniej sto lat. Rolnicy orzą swe pola prymitywnymi radłami, które ciągną albo woły – albo też oni sami. Woły również mło-

cą zboże. Jak to wygląda? – *Depczą po kłosach, rozsypanych po ziemi* – wyjaśnia ksiądz.

Głównym bogactwem tego kraju jest kawa. Niestety – ci, którzy w pocie czoła (dosłownie, bo temperatura sięga nawet 40 stopni Celsjusza) ją uprawiają, nie mogą się przez nią wzbogacić. Państwo wykupuje kawę za bardzo niskie stawki, a rolnikom nie wolno jej sprzedawać we własnym zakresie.

Szanują kościoły »tych drugich«

Etiopia jest krajem przeważnie chrześcijańskim. Blisko połowa mieszkańców należy do etiopskiego kościoła ortodoksyjnego, znikomy odsetek przyznaje się do katolicyzmu. Jedną trzecią Etiopczyków wyznaje islam. – *W Warago mieszkają tak ortodoksyjni chrześcijanie, jak i katolicy oraz muzułmanie. I żyją w zgodzie, siostry nie pamiętają żadnych konfliktów na tle wyznaniowym* – mówi ks. Mirosław Kazimierz. – *Kiedy jest święto chrześcijańskie, idą do chrześcijańskiego kościoła również muzułmanie – i odwrotnie. Dróżka, którą wieśniacy chodzą w poniedziałki na targ do pobliskiej miejscowości, prowadzi koło katolickiego kościoła. Zauważyłem, że wszyscy bez wyjątku, przechodząc obok, oddawali głęboki ukłon w stronę kościoła. Tak samo dzieci, które po nauce wracały ze szkoły, często wbiegały jeszcze do kościoła, by uklęknąć przed Najświętszym Sakramentem.*

Etiopczycy lubią przychodzić do kościoła. W kościele misyjnym msza odbywa się codziennie. W niedzielę trwa przez trzy godzi-

Ks. Mirosław Kazimierz w miasteczku targowym Kela.

koszty opłat celnych i transportu terenowej toyoty, którą sprowadziły z Japonii. Samochodem łatwiej mogą dotrzeć z pomocą do odległych miejsc.

Prawdziwe oblicze biedy

– *My sobie w jakiś sposób wyobrażamy biedę, ale to, co człowiek widzi w Afryce, przerasta nasze wyobrażenia* – mówi ks. Mirosław, kiedy w kilka dni po jego powrocie spotykamy się na plebanii w Olbrachcicach. Ogrom biedy trudno wyrazić słowami, można ją jedynie przybliżyć na konkretnych przykładach. – *Domy wieśniaków to w większości okrągłe domki z gliny, pokryte słomianym dachem. W środku jest ciemno, światło przedostaje się do środka jedynie przez szpary pomiędzy dachem a ścianami. Tylko ci bogatsi mają domki pokryte blachą. W jednym takim domu mieszkają rodzice, średnio siedmioro dzieci, zmieścić musi się tam również bydło. Typowym pożywieniem jest indźera – placki z mąki, którą się otrzymuje z takich drobnych nasion trawy. Najczęściej jedzą ją z bardzo ostro przyprawioną jajecznicą.* – opowiada ksiądz. – *Dzieci chodzą na bosaka, ich ubra-*

ni wzbijającego się kurzu powoduje, że wiele osób cierpi na choroby skóry i oczu. – *Sam też zresztą nabawiłem się tam zapalenia spojówek* – przyznaje duchowny. Na pomoc państwa czy lokalnych samorządów górskie wioski nie mają co liczyć. Jeżeli coś się tam buduje, to z inicjatywy misjonarzy lub zagranicznych placówek dyplomatycznych. Teraz właśnie dzięki zagranicznej pomocy przygotowywany

Ks. Kazimierz Buba pokazuje dziewczynkom, jak wyglądają na fotografii.

DANUTA CHLUP